

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

[૨૦૧૬] ૩ એસ.સી.આર. ૪૯૨

સુજાતા રવિ કિરણ ઉર્ફે સુજાતાસાહુ

વિરુદ્ધ

કેરળ રાજ્ય અને અન્ય

[ટ્રાન્સફર પિટિશન (ફોજદારી) નંબર ૩૫૧ વર્ષ ૨૦૧૩]

૧૨ મે ૨૦૧૬

[ટી. એસ. ઠાકુર, મુખ્ય ન્યાયમૂર્તીશ્રી, આર. ભાનુમતી અને ઉદય ઉમેશ

લલિત, ન્યાયમૂર્તીશ્રી]

ફોજદારી પ્રક્રિયા સંહિતા, ૧૯૭૩: કલમ ૪૦૬ – કલમ ૪૮૨ હેઠળની અરજીની તબદીલી – અરજદાર-પત્ની દ્વારા પતિ, સાસરિયાઓ અને ૫ નોકાદળના અધિકારીઓ અને તેમાંના એકની પત્ની વિરુદ્ધ શારીરિક અને માનસિક ક્રૂરતા અને પત્નીની અદલાબદલી નો આક્ષેપ કરતી ફરિયાદ દાખલ કરવામાં આવી –

હાર્બર પોલીસ સ્ટેશન, કોચી, કેરળ પાસે તપાસ પડતર – પતિના આગોતરા જમીન નામંજૂર કરતી વખતે, કેરળ હાઈકોર્ટે રાજ્ય પોલીસની વિશેષ ટીમ દ્વારા સઘન તપાસનો નિર્દેશ આપ્યો – નૌકાદળના અધિકારીઓએ કાર્યવાહી રદ કરવા માટે કેરળ હાઈકોર્ટ સમક્ષ અરજીઓ દાખલ કરી – અરજદારે પોતાના જીવને જોખમ હોવાના અને કેરળમાં કેસ ચલાવવા માટે કોઈ સાધન ન હોવાના આધારે ઉક્ત અરજીઓને તબદીલ કરવાની માંગ કરતી વર્તમાન તબદીલી અરજીઓ દાખલ કરી અને સ્વતંત્ર એજન્સી દ્વારા તપાસની માંગ કરતી રિટ પિટિશન પણ દાખલ કરી – ઠરાવવામાં આવ્યું: કારણ કે તપાસ કેરળ રાજ્યમાં પડતર છે, તે ઈચ્છનીય છે કે કલમ ૪૮૨ હેઠળ દાખલ કરાયેલી અરજીઓની સુનાવણી કેરળ હાઈકોર્ટમાં થાય, કારણ કે કેરળ હાઈકોર્ટ તપાસમાં આગળની પ્રગતિની નોંધ લેવા અને નોંધાયેલા પુરાવાઓને ધ્યાનમાં લેવા માટે વધુ સારી સ્થિતિમાં હશે – અરજદારની રજૂઆત કે આરોપીઓ નૌકાદળના અધિકારીઓ છે અને પ્રભાવશાળી છે તે કેસ તબદીલ કરવા માટે પૂરતું નથી – સ્વતંત્ર એજન્સીને તપાસ તબદીલ કરવાના મુદ્દા અંગે, કેસમાં સ્વતંત્ર એજન્સીને તપાસ કરવા માટે નિર્દેશ આપવામાં બંધારણીય અદાલતોની અસાધારણ સત્તાનો ઉપયોગ અપવાદરૂપ સંજોગોમાં ભાગ્યે જ થવો જોઈએ, ખાસ કરીને, જ્યારે તપાસ એજન્સીમાં વિશ્વાસનો અભાવ હોય અથવા રાષ્ટ્રીય હિતમાં અને બાબતમાં સંપૂર્ણ ન્યાય કરવા માટે – વર્તમાન કેસમાં રાજ્ય પોલીસ/રાજ્ય પોલીસ અધિકારીઓની વિશેષ ટીમ પાસેથી સી.બી.આઈ (સી.બી.આઈ.) ને તપાસ તબદીલ કરવા માટેના નિર્દેશની આવશ્યકતા જણાતી નથી – જે હકીકતો અને

સંજોગોમાં ગુનો કરવામાં આવ્યો હોવાનો આક્ષેપ છે તેની વધુ સારી રીતે તપાસ રાજ્ય પોલીસ દ્વારા થઈ શકે છે – જોકે, અરજદાર દ્વારા લગાવવામાં આવેલા આક્ષેપોની પ્રકૃતિને ધ્યાનમાં રાખીને, આ બાબતની તપાસ કરવા માટે નાયબ પોલીસ મહાનિરીક્ષક ના દરજ્જાથી નીચેના ન હોય તેવા અધિકારીના નેતૃત્વમાં પોલીસ અધિકારીઓની વિશેષ ટીમની રચના કરવા કેરળ રાજ્યને નિર્દેશ આપવો ઉચિત જણાય છે – ડાયરેક્ટર જનરલ ઓફ પોલીસ, કેરળને એફઆઈઆરમાં વધુ તપાસ હાથ ધરવા માટે વિશેષ તપાસ ટીમની રચના કરવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવે છે.

રિટ પિટિશનનો નિકાલ કરતા અને ટ્રાન્સફર પિટિશનનો ફગાવી દેતા, કોર્ટે

ઠરાવ્યું: ૧. જ્યારે કેરળ રાજ્યમાં તપાસ પડતર છે, ત્યારે તે ઈચ્છનીય છે કે સી.આર.પી.સી. ની કલમ ૪૮૨ હેઠળ દાખલ કરાયેલી રદ કરવાની અરજીઓની સુનાવણી કેરળ હાઈકોર્ટમાં થાય, કારણ કે હાઈકોર્ટ તપાસમાં આગળની પ્રગતિની નોંધ લેવા અને નોંધાયેલા પુરાવાઓને ધ્યાનમાં લેવા માટે વધુ સારી સ્થિતિમાં હશે. સુપ્રીમ કોર્ટ એક રાજ્યમાંથી બીજા રાજ્યમાં કેસ ત્યારે જ તબદીલ કરશે જો કેસના પક્ષકારને વાજબી આશંકા હોય કે ન્યાય મળશે નહીં. અરજદારે એવી રજૂઆત કરી છે કે "કેરળનું વાતાવરણ કેસ આગળ વધવા અને તેના ન્યાયપૂર્ણ અંત સુધી પહોંચવા માટે અનુકૂળ નથી". અરજદારે માત્ર એવો આક્ષેપ કર્યો છે કે આરોપીઓ નૌકાદળના અધિકારીઓ છે અને પ્રભાવશાળી છે.

આરોપીઓ પ્રભાવશાળી છે તેવી માત્ર આશંકા કેસ તબદીલ કરવા માટે પૂરતી ન હોઈ શકે. કારણ કે અરજદારે કેરળની મુસાફરી કરવામાં અને બાબતને આગળ ચલાવવામાં મુશ્કેલીઓ વ્યક્ત કરી છે, કેરળ રાજ્ય કાનૂની સેવા સત્તામંડળ ને વિનંતી કરવામાં આવે છે કે હાઈકોર્ટ સમક્ષની બાબતોમાં અરજદારનું પ્રતિનિધિત્વ કરવા માટે વરિષ્ઠ વકીલની નિમણૂક કરે. [પેરા ૬] [૪૯૬-બી-ડી]

૨. તે સારી રીતે સ્થાપિત છે કે કેસમાં સી.બી.આઈ ને તપાસ કરવા માટે નિર્દેશ આપવામાં બંધારણીય અદાલતોની અસાધારણ સત્તાનો ઉપયોગ અપવાદરૂપ સંજોગોમાં ભાગ્યે જ થવો જોઈએ, ખાસ કરીને, જ્યારે તપાસ એજન્સીમાં વિશ્વાસનો અભાવ હોય અથવા રાષ્ટ્રીય હિતમાં અને બાબતમાં સંપૂર્ણ ન્યાય કરવા માટે. નિર્ધારિત સિદ્ધાંતોના પ્રકાશમાં, હાથ પરના કેસની હકીકતો અને સંજોગોને ધ્યાનમાં લેતા, હાથ પરના કેસમાં રાજ્ય પોલીસ/રાજ્ય પોલીસ અધિકારીઓની વિશેષ ટીમ પાસેથી સી.બી.આઈ ને તપાસ તબદીલ કરવા માટેના નિર્દેશની આવશ્યકતા જણાતી નથી. જે હકીકતો અને સંજોગોમાં ગુનો કરવામાં આવ્યો હોવાનો આક્ષેપ છે તેની વધુ સારી રીતે તપાસ રાજ્ય પોલીસ દ્વારા થઈ શકે છે. જોકે, અરજદાર દ્વારા લગાવવામાં આવેલા આક્ષેપોની પ્રકૃતિને ધ્યાનમાં રાખીને, આ બાબતની તપાસ કરવા માટે નાયબ પોલીસ મહાનિરીક્ષકના દરજ્જાથી નીચેના ન હોય તેવા અધિકારીના નેતૃત્વમાં પોલીસ અધિકારીઓની વિશેષ ટીમની રચના કરવા કેરળ રાજ્યને નિર્દેશ આપવો ઉચિત

જાણાય છે. ડાયરેક્ટર જનરલ ઓફ પોલીસ, કેરળને એફઆઈઆરમાં વધુ તપાસ હાથ ધરવા માટે નાયબ પોલીસ મહાનિરીક્ષકના દરજ્જાથી નીચેના ન હોય તેવા પોલીસ અધિકારીના નેતૃત્વમાં વિશેષ તપાસ ટીમની રચના કરવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવે છે. [પેરા ૯, ૧૧, ૧૨] [૪૯૭-સી-ડી; ૪૯૮-જી-એચ; ૪૯૯-એ-બી]

કે. શ્રવણ કરુપ્પસામી અને અન્ય વિ. તમિલનાડુ રાજ્ય અને અન્ય (૨૦૧૪) ૧૦ એસ.સી.સી ૪૦૬: ૨૦૧૪ (૭) એસ.સી.આર ૧૧૪૯; સુદિપ્તા લેન્કા વિ. ઓડિશા રાજ્ય અને અન્ય ૨૦૧૪ (૧૧) એસ.સી.સી ૫૨૭ : ૨૦૧૪ (૩) એસ.સી.આર ૬૯૩ – સંદર્ભિત.

કેસ લો સંદર્ભ

૨૦૧૪ (૭)	એસ.સી.આર ૧૧૪૯ સંદર્ભિત	પેરા ૧૦
૨૦૧૪ (૩)	એસ.સી.આર ૬૯૩ સંદર્ભિત	પેરા ૧૦

ફોજદારી મૂળ અધિકારક્ષેત્ર: ટ્રાન્સફર પિટિશન (ફોજદારી) નંબર ૩૫૧ વર્ષ ૨૦૧૩.

ફોજદારી પ્રક્રિયા સંહિતા, ૧૯૭૩ ની કલમ ૪૦૬ હેઠળ અરજી

સાથે

રિટ પિટિશન (ફોજદારી) નંબર્સ ૧૬૪ વર્ષ ૨૦૧૩; અને ટ્રાન્સફર પિટિશન (ફોજદારી) નંબર ૩૮૪ વર્ષ ૨૦૧૩.

સુશ્રી કામિની જયસ્વાલ, અરજદાર તરફથી વકીલ.

સુશ્રી પિન્કી આનંદ, એએસજી, સુશ્રી અરુણિમા ઢિવેદી, અતુલેશ કુમાર, બી. વી. બલરામ દાસ, એસ. એન. તેરદલ, એ. રઘુનાથ, રમેશ બાબુ એમ. આર., સંજય કુમાર અને સુનીલ કુમાર અગ્રવાલ, પ્રતિવાદીઓ તરફથી વકીલો.

કોર્ટનો ચુકાદો આ મુજબ આપવામાં આવ્યો હતો

આર. ભાનુમતી, ન્યાયમૂર્તીશ્રી ૧. ટ્રાન્સફર પિટિશન (ફોજદારી) નંબર્સ ૩૫૧ વર્ષ ૨૦૧૩, ૩૮૪ વર્ષ ૨૦૧૩ એનાકુલમ ખાતે કેરળ હાઈકોર્ટ સમક્ષ પડતર ફોજદારી એમ.સી. નંબર ૨૫૫૧ વર્ષ ૨૦૧૩ અને ફોજદારી એમ.સી. નંબર ૨૪૨૪ વર્ષ ૨૦૧૩ હોવાથી સી.આર.પી.સી. ની કલમ ૪૮૨ હેઠળ દાખલ કરાયેલી અરજીઓને દિલ્લી હાઈકોર્ટમાં તબદીલ કરવા માટે દાખલ કરવામાં આવી છે.

૨. અરજદારના લગ્ન લેફ્ટનન્ટ રવિ કિરણ કાબદુલા સાથે ૦૯.૦૩.૨૦૧૨ ના રોજ હિંદુ રીત-રિવાજો મુજબ થયા હતા. અરજદારના પતિ લેફ્ટનન્ટ રવિ કિરણ

કાબદુલા નૌકાદળના અધિકારી છે જેઓ તે સમયે કોચી, કેરળમાં પોસ્ટેડ હતા. લગ્ન પછી, અરજદાર તેના પતિ સાથે કોચીમાં રહેતી હતી. રેકૉર્ડ પર લાવ્યા મુજબ, અરજદાર અને તેના પતિ વચ્ચેના સંબંધો ખૂબ જ સૌહાર્દપૂર્ણ ન હતા. ૨૨.૦૨.૨૦૧૩ ના રોજ, અરજદારે મૌખિક ફરિયાદ આપી કે તેનો પતિ તેનું ઓળખ કાર્ડ, લેપટોપ, મોબાઈલ ફોન, મૂળ લગ્ન પ્રમાણપત્ર વગેરે ચોરી કર્યો છે. પ્રતિવાદીને પોલીસ સ્ટેશન બોલાવવામાં આવ્યો અને અરજદારને સામાન સોંપવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો. ૦૪.૦૪.૨૦૧૩ ના રોજ, અરજદારે તેના પતિ, તેના સાસુ-સસરા અને નણંદ વિરુદ્ધ ફરિયાદ નોંધાવી જેમાં આક્ષેપ કરવામાં આવ્યો કે તેઓએ તેને શારીરિક અને માનસિક ક્રૂરતાનો ભોગ બનાવી છે. અરજદારે પાંચ નૌકાદળના અધિકારીઓ અને એક નૌકાદળના અધિકારીની પત્ની વિરુદ્ધ જાતીય શોષણનો પણ આક્ષેપ લગાવ્યો હતો. તેની ફરિયાદના આધારે, અરજદારના પતિ લેફ્ટનન્ટ રવિ કિરણ કાબદુલા, તેના સાસુ-સસરા, નણંદ અને ઉક્ત પાંચ નૌકાદળના અધિકારીઓ અને તેમાંના એકની પત્ની સામે આઈ.પી.સી ની કલમો ૪૮૮-એ, ૩૫૪, ૫૦૬ (ભાગ-૧) સાથે વાંચવામાં આવતી કલમ ૩૪ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુનાઓ માટે એફ.આઈ.આર નંબર ૨૬૦ વર્ષ ૨૦૧૩ માં કેસ નોંધવામાં આવ્યો હતો. ત્યારબાદ દાખલ કરવામાં આવેલી ફરિયાદમાં, અરજદારે પત્નીની અદલાબદલી ના આક્ષેપો કર્યા હતા અને નવા નામો પણ સામેલ કર્યા હતા. ઉક્ત કેસમાં તપાસ હાર્બર પોલીસ સ્ટેશન, કોચી, કેરળ પાસે પડતર છે.

૩. અરજદારના પતિએ કેરળ હાઈકોર્ટ સમક્ષ આગોતરા જામીન અરજી દાખલ કરી હતી, જેને તારીખ ૧૦.૦૬.૨૦૧૩ ના આદેશ દ્વારા ફગાવી દેવામાં આવી હતી. આગોતરા જામીન નામંજૂર કરતી વખતે, હાઈકોર્ટે નિર્દેશ આપ્યો છે કે પોલીસ દ્વારા સઘન તપાસ થવી જોઈએ. કોર્ટના ઉક્ત આદેશના અનુસંધાનમાં, ડેપ્યુટી કમિશનર ઓફ પોલીસ દ્વારા ૧૨.૦૬.૨૦૧૩ ના આદેશથી આસિસ્ટન્ટ કમિશનર ઓફ પોલીસ, કોચીના નેતૃત્વમાં એક વિશેષ ટીમની રચના કરવામાં આવી.

૪. એફ.આઈ.આર નંબર ૨૬૦ વર્ષ ૨૦૧૩ માં આરોપી તરીકે દર્શાવેલ નૌકાદળના અધિકારીઓ અને આ તબદીલી અરજીઓમાં ખાનગી પ્રતિવાદીઓ એટલે કે કેપ્ટન અશોક કે. ઔકતા, પ્રીના ઔકતા, લેફ્ટનન્ટ ઈશ્વરચંદ વિદ્યાસાગર, આનંદ બાલકૃષ્ણન અને અજય જયકૃષ્ણન દ્વારા કેરળ હાઈકોર્ટ સમક્ષ ફોજદારી એમ.સી. નંબર ૨૫૫૧ વર્ષ ૨૦૧૩ અને ફોજદારી એમ.સી. નંબર ૨૪૨૪ વર્ષ ૨૦૧૩ માં કલમ ૪૮૨ સી.આર.પી.સી. હેઠળ અરજીઓ દાખલ કરવામાં આવી છે, જેને અરજદાર હવે તબદીલ કરવા માંગે છે. અરજદાર એવો દાવો કરીને ઉક્ત બે અરજીઓને તબદીલ કરવાની માંગ કરે છે કે તેની પાસે કેરળમાં કેસ ચલાવવા માટે તેને ટેકો આપવા માટે કોઈ સાધન કે તેના પરિવારમાં કોઈ પુરુષ સભ્ય નથી. અરજદાર એવો પણ આક્ષેપ કરે છે કે ખાનગી

પ્રતિવાદીઓને કારણે તેને પોતાના જીવનું જોખમ છે. જ્યારે આ તબદીલી અરજીઓ સુનાવણી માટે આવી, ત્યારે તારીખ ૧૬.૦૮.૨૦૧૩ ના આદેશ દ્વારા, આ કોર્ટે ઉક્ત રદ કરવાની અરજીઓમાં વધુ કાર્યવાહી પર વચગાળાનો સ્ટે આપ્યો હતો.

૫. અમે પક્ષકારો તરફથી હાજર રહેલા વકીલોને લંબાણપૂર્વક સાંભળ્યા છે અને આક્ષેપિત આદેશ અને રેકૉર્ડ પરની સામગ્રીનો અભ્યાસ કર્યો છે.

૬. અગાઉ નોંધ્યા મુજબ, હાર્બર પોલીસ સ્ટેશન, કોચી ખાતે નોંધાયેલ એફ.આઈ.આર નંબર ૨૬૦ વર્ષ ૨૦૧૩ ની તપાસ કેરળ રાજ્યમાં પડતર છે અને નીચે જણાવ્યા મુજબ, અમે ઉક્ત કેસમાં રાજ્ય પોલીસ અધિકારીઓની વિશેષ ટીમ દ્વારા વધુ તપાસનો નિર્દેશ આપ્યો છે. જ્યારે તપાસ કેરળ રાજ્યમાં પડતર છે, ત્યારે તે ઇચ્છનીય છે કે કલમ ૪૮૨, સી.આર.પી.સી. હેઠળ દાખલ કરાયેલી રદ કરવાની અરજીઓની સુનાવણી કેરળ હાઈકોર્ટમાં થાય, કારણ કે હાઈકોર્ટ તપાસમાં આગળની પ્રગતિની નોંધ લેવા અને નોંધાયેલા પુરાવાઓને ધ્યાનમાં લેવા માટે વધુ સારી સ્થિતિમાં હશે. સુપ્રીમ કોર્ટ એક રાજ્યમાંથી બીજા રાજ્યમાં કેસ ત્યારે જ તબદીલ કરશે જો કેસના પક્ષકારને વાજબી આશંકા હોય કે ન્યાય મળશે નહીં. અરજદારે એવી રજૂઆત કરી છે કે "કેરળનું વાતાવરણ કેસ આગળ

વધવા અને તેના ન્યાયપૂર્ણ અંત સુધી પહોંચવા માટે અનુકૂળ નથી". અરજદારે માત્ર એવો આક્ષેપ કર્યો છે કે આરોપીઓ નૌકાદળના અધિકારીઓ છે અને પ્રભાવશાળી છે. આરોપીઓ પ્રભાવશાળી છે તેવી માત્ર આશંકા કેસ તબદીલ કરવા માટે પૂરતી ન હોઈ શકે. કારણ કે વધુ તપાસ માટે રાજ્ય પોલીસ અધિકારીઓની એક વિશેષ ટીમની રચના કરવામાં આવી છે, અમે કેરળ હાઈકોર્ટમાંથી દિલ્લી હાઈકોર્ટમાં ફોજદારી પરચુરણ અરજીઓ તબદીલ કરવાનો આદેશ આપવા માટે સંમત નથી. કારણ કે અરજદારે કેરળની મુસાફરી કરવામાં અને બાબતને આગળ ચલાવવામાં મુશ્કેલીઓ વ્યક્ત કરી છે, અમે કેરળ રાજ્ય કાનૂની સેવા સત્તામંડળને વિનંતી કરીએ છીએ કે હાઈકોર્ટ સમક્ષની બાબતોમાં અરજદારનું પ્રતિનિધિત્વ કરવા માટે વરિષ્ઠ વકીલની નિમણૂક કરે.

૭. રિટ પિટિશન (ફોજદારી) નંબર ૧૬૪ વર્ષ ૨૦૧૩ માં, અરજદારે ન્યાયી અને નિષ્પક્ષ તપાસ સુનિશ્ચિત કરવા માટે સ્વતંત્ર તપાસ એજન્સી અથવા સેન્ટ્રલ બ્યુરો ઓફ ઇન્વેસ્ટિગેશન ને એફ.આઈ.આર નંબર ૨૬૦ વર્ષ ૨૦૧૩ ની તપાસ સોંપવા માટે રિટ જારી કરવાની પ્રાર્થના કરી છે. અરજદારે અરજદારના કેસને હરાવવા માટે રાજ્ય પોલીસ દ્વારા ઢીલાશભર્યા અભિગમનો આક્ષેપ કર્યો છે. રિટ પિટિશનમાં ૨૦.૦૮.૨૦૧૩ ના રોજ, આ કોર્ટે એફ.આઈ.આર નંબર ૨૬૦ વર્ષ ૨૦૧૩ ના સંબંધમાં તપાસ પર અને બોર્ડ ઓફ એન્કવાયરી, આઈએનએસ

વેંદુરૂથી , નેવલ બેઝ, કોચી સમક્ષની કાર્યવાહી પર સ્ટે મૂકતો વચગાળાનો આદેશ પસાર કર્યો હતો.

૮. કેરળ રાજ્યએ રાજ્ય પોલીસ દ્વારા નિષ્ક્રિયતા અને ઢીલાશભર્યા અભિગમના અરજદારના આક્ષેપને નકારતું કાઉન્ટર એફિડેવિટ દાખલ કર્યું છે. રાજ્ય દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલા કાઉન્ટર એફિડેવિટમાં, એવું જણાવવામાં આવ્યું છે કે ૧૪.૦૬.૨૦૧૩ ના રોજ વિશેષ ટીમ દ્વારા તપાસ પોતાના હાથમાં લીધા પછી, અરજદારની ૧૦.૦૭.૨૦૧૩ ના રોજ તપાસ કરવામાં આવી હતી અને ૧૧.૦૭.૨૦૧૩ ના રોજ સફ્ટરજંગ હોસ્પિટલ, નવી દિલ્હી ખાતે તબીબી તપાસ કરવામાં આવી હતી. વધુમાં એવું જણાવવામાં આવ્યું છે કે અરજદાર, અરજદારના મિત્રો, ડૉક્ટરો અને અન્ય સાક્ષીઓ સહિત એકોતેર (૭૧) સાક્ષીઓની તપાસ કરવામાં આવી છે અને તપાસ ચાલુ છે. એવું વધુમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે બી.એ. નંબર ૨૭૧૯ વર્ષ ૨૦૧૩ માં પતિ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી આગોતરા જામીન અરજીમાં, કેરળ હાઈકોર્ટે ૧૦.૦૬.૨૦૧૩ ના રોજ કેસની તપાસ અંગે કેટલીક ટિપ્પણીઓ પસાર કરી હતી અને પોલીસ દ્વારા સઘન તપાસનો નિર્દેશ આપ્યો હતો. તેના અનુસંધાનમાં, તારીખ ૧૨.૦૬.૨૦૧૩ ના આદેશ દ્વારા, ડેપ્યુટી કમિશનર ઓફ પોલીસ, કોચી સિટીએ આસિસ્ટન્ટ કમિશનર ઓફ પોલીસ, કાઈમ ડિટેચમેન્ટ, કોચી સિટીના નેતૃત્વમાં એક વિશેષ ટીમની રચના કરી હતી અને ૧૪.૦૬.૨૦૧૩ ના રોજ

તેમના દ્વારા કેસની તપાસ હાથ ધરવામાં આવી હતી. હાઈકોર્ટના આદેશના અનુસંધાનમાં, રાજ્ય પોલીસે વધુ તપાસ સાથે આગળની કાર્યવાહી કરી હતી.

૯. તે સારી રીતે સ્થાપિત છે કે કેસમાં સી.બી.આઈ ને તપાસ કરવા માટે નિર્દેશ આપવામાં બંધારણીય અદાલતોની અસાધારણ સત્તાનો ઉપયોગ અપવાદરૂપ સંજોગોમાં ભાગ્યે જ થવો જોઈએ, ખાસ કરીને, જ્યારે તપાસ એજન્સીમાં વિશ્વાસનો અભાવ હોય અથવા રાષ્ટ્રીય હિતમાં અને બાબતમાં સંપૂર્ણ ન્યાય કરવા માટે. પશ્ચિમ બંગાળ રાજ્ય અને અન્ય વિરુદ્ધ કમિટી ફોર પ્રોટેક્શન ઓફ ડેમોક્રેટિક રાઈટ્સ, પશ્ચિમ બંગાળ અને અન્ય (૨૦૧૦) ૩ એસ.સી.સી ૫૭૧ માં આ કોર્ટની બંધારણીય બેંચે નીચે મુજબ ઠરાવ્યું હતું:

"૬૯. અંતિમ વિશ્લેષણમાં, સંદર્ભિત પ્રશ્નનો અમારો જવાબ એ છે કે હાઈકોર્ટ દ્વારા, બંધારણના અનુચ્છેદ ૨૨૬ હેઠળ તેના અધિકારક્ષેત્રના ઉપયોગમાં, રાજ્યની સંમતિ વિના તે રાજ્યના પ્રદેશમાં કથિત રીતે આચરવામાં આવેલા સંજોગ ગુનાની તપાસ કરવા માટે સી.બી.આઈ ને આપવામાં આવેલ નિર્દેશ બંધારણના સંઘીય માળખા પર અસર કરશે નહીં કે સત્તાના વિભાજનના સિદ્ધાંતનું ઉલ્લંઘન કરશે નહીં અને કાયદામાં માન્ય રહેશે. નાગરિકોની નાગરિક સ્વતંત્રતાઓના રક્ષક હોવાના નાતે, આ કોર્ટ અને હાઈકોર્ટને માત્ર સત્તા અને અધિકારક્ષેત્ર જ નથી પરંતુ ભાગ

/// દ્વારા સામાન્ય રીતે અને બંધારણના અનુચ્છેદ ૨૧ હેઠળ વિશેષરૂપે ખાતરી આપવામાં આવેલા મૂળભૂત અધિકારોનું ઉત્સાહપૂર્વક અને જાગ્રતપણે રક્ષણ કરવાની જવાબદારી પણ છે.

૭૦. કેસમાંથી વિદાય લેતા પહેલા, અમે એ વાત પર ભાર મૂકવો જરૂરી માનીએ છીએ કે બંધારણના અનુચ્છેદ ૩૨ અને ૨૨૬ દ્વારા આપવામાં આવેલી વ્યાપક સત્તાઓ હોવા છતાં, કોઈ પણ આદેશ પસાર કરતી વખતે, અદાલતોએ આ બંધારણીય સત્તાઓના ઉપયોગ પર કેટલીક સ્વ-લાદવામાં આવેલી મર્યાદાઓ ધ્યાનમાં રાખવી જોઈએ. ઉક્ત અનુચ્છેદો હેઠળ સત્તાની અત્યંત વિપુલતા તેના ઉપયોગમાં ખૂબ કાળજીની માંગ કરે છે. જ્યાં સુધી કેસમાં તપાસ હાથ ધરવા માટે સી.બી.આઈ ને નિર્દેશ જારી કરવાના પ્રશ્નનો સવાલ છે, જોકે આવી સત્તાનો ઉપયોગ કરવો કે નહીં તે નક્કી કરવા માટે કોઈ કઠોર માર્ગદર્શિકા નિર્ધારિત કરી શકાતી નથી પરંતુ વારંવાર એ વાતનો પુનરોચ્ચાર કરવામાં આવ્યો છે કે આપો આદેશ નિયમિત બાબત તરીકે અથવા માત્ર એટલા માટે પસાર કરવાનો નથી કારણ કે પક્ષકારે સ્થાનિક પોલીસ સામે કેટલાક આક્ષેપો લગાવ્યા છે. આ અસાધારણ સત્તાનો ઉપયોગ કરકસરપૂર્વક, સાવધાનીપૂર્વક અને અપવાદરૂપ પરિસ્થિતિઓમાં થવો જોઈએ જ્યાં તપાસમાં વિશ્વસનીયતા પૂરી પાડવી અને વિશ્વાસ કેળવવો જરૂરી બને અથવા જ્યાં ઘટનાના રાષ્ટ્રીય અને

આંતરરાષ્ટ્રીય પરિણામો હોઈ શકે અથવા જ્યાં સંપૂર્ણ ન્યાય કરવા અને મૂળભૂત અધિકારો લાગુ કરવા માટે આવો આદેશ જરૂરી હોઈ શકે. અન્યથા સી.બી.આઈ મોટી સંખ્યામાં કેસોથી છલકાઈ જશે અને મર્યાદિત સંસાધનો સાથે, ગંભીર કેસોની પણ યોગ્ય રીતે તપાસ કરવામાં મુશ્કેલી અનુભવશે અને પ્રક્રિયામાં અસંતોષકારક તપાસ સાથે તેની વિશ્વસનીયતા અને હેતુ ગુમાવી શકે છે.

૭૧. માઈનોર ઇરિગેશન એન્ડ રૂરલ એન્જિ. સર્વિસીઝ, યુ.પી. વિ. સહંગૂ રામ આર્ય (૨૦૦૨) ૫ એસ.સી.સી ૫૨૧ માં, આ કોર્ટે કહ્યું હતું કે સી.બી.આઈ દ્વારા તપાસ માટે નિર્દેશ આપતો આદેશ ત્યારે જ પસાર થવો જોઈએ જ્યારે હાઈકોર્ટ, રેકૉર્ડ પરની સામગ્રીને ધ્યાનમાં લીધા પછી, એવા નિષ્કર્ષ પર પહોંચે કે આવી સામગ્રી સી.બી.આઈ અથવા અન્ય કોઈ સમાન એજન્સી દ્વારા તપાસની માંગ કરતો પ્રથમ દર્શનીય કેસ (*prima facie case*) જાહેર કરે છે. અમે આ અવલોકનો સાથે આદરપૂર્વક સંમત છીએ."

૧૦. કમિટી ફોર પ્રોટેક્શન ઓફ ડેમોક્રેટિક રાઈટ્સ (ઉપર) માં આ કોર્ટ દ્વારા નિર્ધારિત કાયદાને ધ્યાનમાં લેતા, કે. શ્રવણ કરુપ્પસામી અને અન્ય વિ. તમિલનાડુ રાજ્ય અને અન્ય (૨૦૧૪) ૧૦ એસ.સી.સી ૪૦૬ અને સુદિપા લેન્કા વિ. ઓડિશા રાજ્ય અને અન્ય ૨૦૧૪ (૧૧) એસ.સી.સી ૫૨૭ ના

કેસમાં આ કોર્ટ દ્વારા સી.બી.આઈ દ્વારા તપાસ માટેનો નિર્દેશ નકારવામાં આવ્યો હતો.

૧૧. ઉપરોક્ત સિદ્ધાંતોના પ્રકાશમાં, હાથ પરના કેસની હકીકતો અને સંજોગોને ધ્યાનમાં લેતા, અમારો મત છે કે હાથ પરના કેસમાં રાજ્ય પોલીસ/રાજ્ય પોલીસ અધિકારીઓની વિશેષ ટીમ પાસેથી સી.બી.આઈ ને તપાસ તબદીલ કરવા માટેના નિર્દેશની આવશ્યકતા જણાતી નથી. જે હકીકતો અને સંજોગોમાં ગુનો કરવામાં આવ્યો હોવાનો આક્ષેપ છે તેની વધુ સારી રીતે તપાસ રાજ્ય પોલીસ દ્વારા થઈ શકે છે. જોકે, અરજદાર દ્વારા લગાવવામાં આવેલા આક્ષેપોની પ્રકૃતિને ધ્યાનમાં રાખીને, આ બાબતની તપાસ કરવા માટે નાયબ પોલીસ મહાનિરીક્ષકના દરજ્જાથી નીચેના ન હોય તેવા અધિકારીના નેતૃત્વમાં પોલીસ અધિકારીઓની વિશેષ ટીમની રચના કરવા કેરળ રાજ્યને નિર્દેશ આપવો ઉચિત જણાય છે.

૧૨. પરિણામ સ્વરૂપ, રિટ પિટિશન (ફોજદારી) નંબર ૧૬૪ વર્ષ ૨૦૧૩ નો ડાયરેક્ટર જનરલ ઓફ પોલીસ, કેરળને એફઆઈઆર નંબર ૨૬૦ વર્ષ ૨૦૧૩ માં વધુ તપાસ હાથ ધરવા માટે નાયબ પોલીસ મહાનિરીક્ષકના દરજ્જાથી નીચેના ન હોય તેવા પોલીસ અધિકારીના નેતૃત્વમાં વિશેષ તપાસ ટીમની રચના

કરવાના નિર્દેશ સાથે નિકાલ કરવામાં આવે છે. વિશેષ તપાસ ટીમ કાયદા મુજબ વધુ તપાસ હાથ ધરશે અને શક્ય તેટલી વહેલી તકે એટલે કે પ્રાધાન્યરૂપે આજથી ત્રણ મહિનાના સમયગાળામાં તપાસ પૂર્ણ કરશે. અમે હાઈકોર્ટને વિશેષ તપાસ ટીમ દ્વારા તપાસ પૂર્ણ કર્યા પછી ફોજદારી એમ.સી. નંબર્સ ૨૫૫૧ વર્ષ ૨૦૧૩ અને ૨૪૨૪ વર્ષ ૨૦૧૩ હાથ પર લેવાની વિનંતી કરીએ છીએ.

૧૩. ટ્રાન્સફર પિટિશન (ફોજદારી) નંબર્સ ૩૫૧ વર્ષ ૨૦૧૩ અને ૩૮૪ વર્ષ ૨૦૧૩ ફગાવી દેવામાં આવે છે. જોકે, આ આદેશ, અરજદારને, જો તે સલાહ પામે તો, પતિ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી છૂટાછેડાની અરજી તબદીલ કરવાની માંગ કરતા અટકાવશે નહીં. અમે સ્પષ્ટ કરીએ છીએ કે અમે બાબતના ગુણદોષ પર કોઈ અભિપ્રાય વ્યક્ત કર્યો નથી.

રિટ પિટિશનનો નિકાલ કરવામાં આવ્યો અને ટ્રાન્સફર પિટિશનનો ફગાવી દેવામાં આવી.

દેવિકા ગુજરાલ

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.